

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

ΚΗΡΥΓΜΑ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΤΗΣ ΣΑΜΑΡΕΙΤΙΔΟΣ

Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΩΝ ΛΑΪΚΩΝ

Αν η αρχαία Εκκλησία γνώρισε μέρες δόξας, αυτό το οφείλει στην ενεργητική στάση των λαϊκών μελών της. Ας έχουμε υπ' όψη μας ότι δεν γνωρίζουμε ποιος ίδρυσε τις αρχαίες Εκκλησίες της Δαμασκού, της Αντιοχείας, της Κύπρου, της Φοινίκης, της Εφέσου, της Ρώμης. Βέβαια πήγαν οι απόστολοι μετά, τις στερέωσαν και τις οργάνωσαν, αλλά δεν είναι αυτοί οι πρώτοι κηρύξαντες. Γιατί μετά τον θάνατο του αγίου Στεφάνου, που έγινε ο πρώτος διωγμός εναντίον των χριστιανών (Πραξ. 8,1-4), οι απόστολοι έμειναν στην Παλαιστίνη και έφυγαν οι απλοί χριστιανοί και άρχισαν να διαδίδουν τον χριστιανισμό. «Εγένετο δε εν εκείνη τη ημέρα διωγμός μέγας επί την εκκλησίαν την εν Ιεροσολύμοις· πάντες δε διεσπάρησαν κατά τας χώρας της Ιουδαίας και Σαμαρείας πλην των αποστόλων... Οι μεν ουν διασπαρέντες διήλθον ευαγγελιζόμενοι τον λόγον» (Πραξ. 8, 1 · 4). Έτσι ο διάκονος Φίλιππος, ένας εκ των επτά διακόνων, πορεύεται εις Σαμάρειαν και αρχίζει το έργο του ευαγγελισμού. Θα έρθουν μετά ο Πέτρος και ο Ιωάννης να στερεώσουν την Εκκλησία της Σαμαρείας και να κάνουν και το μυστήριο του χρίσματος.

Αργότερα «οι διασπαρέντες από της θλίψεως της γενομένης επί Στεφάνου, διήλθον έως Φοινίκης και Κύπρου και Αντιοχείας (της Συρίας), μηδενί λαλούντες τον λόγον ει μη μόνον Ιουδαίοις» ακούσαμε στο σημερινό αποστολικό ανάγνωσμα. Και μόλις ακούστηκε αυτό στην Εκκλησία των Ιεροσολύμων εστάλη ο απόστολος Βαρνάβας για να ενισχύσει το έργο. Ο Βαρνάβας, αν και ήταν «ανήρ αγαθός και πλήρης Πνεύματος Αγίου και πίστεως», εν τούτοις, βλέποντας ότι ανοίχτηκε μεγάλη ευκαιρία για το ευαγγέλιο στην Αντιόχεια, που ήταν πρωτεύουσα της ρωμαϊκής επαρχίας της Συρίας και τρίτη μεγάλη πόλη στην αυτοκρατορία της Ρώμης μετά την Ρώμη και την Αλεξάνδρεια, φεύγει εις Ταρσό προς αναζήτηση του Παύλου, που ήταν πιο ικανός, και τον φέρνει στην Αντιόχεια, για να στερεώσει το ιεραποστολικό έργο σε πιο σωστές βάσεις.

Ο απόστολος Παύλος γράφει την προς Ρωμαίους επιστολή του χωρίς να έχει πάει στη Ρώμη. Η Ρώμη έγινε χριστιανική από λαϊκούς χριστιανούς, που πήγαν νωρίτερα και κήρυξαν το ευαγγέλιο. Αργότερα θα πάει και ο ίδιος.

Στην Αιθιοπία κήρυξε ο ευνούχος της Κανδάκης, ο οποίος κατηχήθηκε από τον διάκονο Φίλιππο, που κήρυξε και στην Σαμάρεια (Πραξ. 8,26-40).

Την Ρωσία ο βασιλεύς Βλαδίμηρος, εγγονός της αγίας Όλγας που πρώτη βαπτίσθηκε, και σύζυγος της βυζαντινής πριγκίπισσας Άννας -αδελφής του Βασιλείου του Β΄-, την έκανε χριστιανική.

Στην Αλάσκα ένας Ρώσος έμπορος γουναρικών, ο Σελέχωφ, διέδωσε τον χριστιανισμό και έγινε ιδρυτής της Εκκλησίας της Αλάσκας.

Ο άγιος Δημήτριος, ο τόσο γνωστός και λαοφιλής άγιος αλλά και μεγάλος μάρτυς, δεν υπήρξε ούτε επίσκοπος ούτε ιερέυς ούτε μοναχός. Έζησε και πέθανε ως λαϊκός. Παρ' όλο όμως που έμεινε λαϊκός δεν έδειξε αδιαφορία για το έργο της Εκκλησίας, δεν παρέμεινε παθητικό μέλος της, δεν αρκέστηκε να πηγαίνει στο ναό, να κάθεται στο στασίδι μισή-μια ώρα, και στο τέλος να παίρνει το αντίδωρο και να φεύγει, όπως κάνουμε στην καλύτερη περίπτωση όλοι οι χριστιανοί. Ανέλαβε κατήχηση στους νέους και σε άλλους χριστιανούς στην περίφημη χαλκευτική στοά, που βρισκόταν στη σημερινή πλατεία δικαστηρίων της Θεσσαλονίκης κοντά στη Παναγία των Χαλκείων, και την οποία οι χριστιανοί συνθηματικά ονόμαζαν «Καταφυγή». Γι' αυτή τη κατηχητική του δράση καταδικάστηκε από το Μαξιμιανό, μ' αφορμή βέβαια το θάνατο του Λυαίου μετά τη μονομαχία του με τον άγιο Νέστορα.

Ο άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς λέγει, ότι ο άγιος Δημήτριος υπήρξε αποστολικής και διδασκαλικής διακονίας εργάτης. Ότι είχε αποκτήσει προφητική χάρη. Με το κήρυγμα, τη διδασκαλία, την παράκληση, την κατήχηση, καλλιεργούσε τους πιστούς και τους κατηχουμένους, και στερέωνε και ενίσχυε την Εκκλησία ν' αντιμετωπίσει τους διωγμούς και την πλάνη των ειδωλολατρών. Έτσι κατέστη η καταφυγή των χριστιανών, που επιζητούσαν στο πρόσωπό του την ασφάλεια, την ενίσχυση του φρονήματος και της πίστεώς τους, και την κατά Θεό αύξηση και πρόοδό τους. Γι' αυτό και ο τόπος που συναθροίζοταν ν' ακούσουν τον άγιο οι χριστιανοί ονομάστηκε «Καταφυγή». Ο Θεός θέλησε ο άγιος προτού γίνει μάρτυς να χρηματίσει και προφήτης και απόστολος. Διότι και αυτός σαν τον απόστολο Παύλο υπήρξε «σκεύος εκλογής του βαστάσαι το όνομα του Θεού ενώπιον εθνών και βασιλέων, υιών τε Ισραήλ» (Πραξ. 9,15).

Ο ρόλος των λαϊκών είναι μεγάλος και σπουδαίος και στην οργάνωση και διεξαγωγή οικονομικών εράνων, για την βοήθεια και ενίσχυση των ασθενεστερών αδελφών. Στο σημερινό ανάγνωσμα ο προφήτης Άγαβος προφητεύει ότι θα έρθει μεγάλος λιμός σε όλο τον τότε γνωστό κόσμο. Ο λιμός αυτός πράγματι έγινε, σημειώνει ο Λουκάς, όταν αυτοκράτορας στη Ρώμη ήταν ο Κλαύδιος, ο οποίος ήταν ο τέταρτος Ρωμαίος αυτοκράτωρ και βασίλευσε 41-54 μ. Χ. και κατά την βασιλεία του συνέβη λιμός τέσσερις φορές σε διάφορα μέρη της αυτοκρατορίας του. Ο πρώτος ήταν στο πρώτο και δεύτερο έτος της βασιλείας του στη Ρώμη· ο δεύτερος στο τέταρτο έτος της βασιλείας του στην Ιουδαία κυρίως· ο τρίτος στο ένατο έτος της βασιλείας του στην Ελλάδα και ο τέταρτος κατά το ενδέκατο έτος της βασιλείας του και πάλι στη Ρώμη. Ο λιμός που προφήτευσε ο Άγαβος είναι ο δεύτερος που αναφέραμε και για τον οποίο γράφει και ο Ιουδαίος ιστορικός Ιώσηπος.

Ο άγιος Χρυσόστομος παρατηρεί: «Πρόσεξε ότι και ο λιμός (όπως και ο διωγμός νωρίτερα) έγινε αιτία σωτηρίας. Διότι υπήρξε αφορμή για ελεημοσύνη, η οποία προξενεί πολλά αγαθά. Μόλις πίστευσαν οι Αντιοχείς και αμέσως άρχισαν να καρποφορούν πνευματικά, συνεισφέροντας όχι μόνο για τους δικούς τους πτωχούς αλλά και στους πιο μακριά ευρισκομένους». Όλα τα δεινά που πλήττουν την ανθρωπότητα αλλά και τον καθένα μας ξεχωριστά, για αυτούς που πιστεύουν στο Θεό και τον αγαπούν όπως και τους συνανθρώπους τους, γίνονται αιτία σωτηρίας. «Τοις αγαπώσι τον Θεόν πάντα συνεργεί εις αγαθόν». Συνεπώς όταν συμβαίνουν αυτά τα δύσκολα γεγονότα ας μη σταματά η προσοχή μας στις δυσκολίες που θα περάσουμε, αλλά ας προχωρούμε στην πνευματική τους εκμετάλλευση. Η κρίση είναι πάντα μια ευκαιρία για πνευματική ανύψωση και επιδότηση της προσωπικότητάς μας με τις ευλογίες του Θεού. Η κρίση επιπλέον μας ενώνει και μας αξιοποιεί. Ο διωγμός επί αγίου Στεφάνου και ο λιμός ενώνουν και αξιοποιούν τα πρόσωπα του Βαρνάβα, του Παύλου και του Άγαβου. Αναδεικνύονται οι ηγέτες των λαϊκών χριστιανών, τους καθοδηγούν, οργανώνουν και συστηματοποιούν την προσφορά τους, ιεραποστολική και φιλανθρωπική, και διασφαλίζουν με το κύρος τους τα όσα εκείνοι επιχειρούν.